

Uchwała nr 81/VI/2021
Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse
na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 21 czerwca 2021 r.

w sprawie odmowy nadania dr. Wojciechowi Maruchinowi
stopnia doktora habilitowanego
nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne

Na podstawie art. 221 ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2021, poz. 478 ze zm.) oraz na podstawie § 17 ust. 10 Uchwały nr 131/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 września 2019 r. w sprawie trybu postępowania w sprawach o nadanie stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w Uniwersytecie Wrocławskim (ze zm.), oraz na podstawie uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r., zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, Rada Dyscyplin Naukowych *Nauki Prawne* oraz *Ekonomia i Finanse* na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Odmawia się nadania **dr. Wojciechowi Maruchinowi** stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Postępowanie habilitacyjne w przedmiotowej sprawie zostało wszczęte na wniosek dr. Wojciecha Maruchina w dniu 15 maja 2020 r., w którym jako podmiot habilitujący wskazano Uniwersytet Wrocławski. Uchwałą nr 83/XI/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. Rada Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, powołała Komisję habilitacyjną w składzie:

- 1) przewodniczący komisji – prof. dr hab. Andrzej Gomułowicz – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- 2) sekretarz komisji – dr hab. Katarzyna Kopyściańska prof. UW – Uniwersytet Wrocławski,
- 3) recenzent – prof. dr hab. Hanna Litwińczuk – Uniwersytet Warszawski,
- 4) recenzent – prof. dr hab. Antoni Hanusz – Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie
- 5) recenzent – dr hab. Bogumił Pahl prof. UWM – Uniwersytet Warmińsko- Mazurski w Olsztynie
- 6) recenzent – dr hab. Tomasz Nowak – Uniwersytet Łódzki
- 7) członek komisji – prof. dr hab. Wiesława Miemieć - Uniwersytet Wrocławski.

Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub

b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Jako swoje osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust 1 pkt 2 ustawy Kandydat przedstawił monografię pt. „Reforma zasad wymierzania i egzekwowania sankcji podatkowych” (AEH Warszawa 2018, ss. 204).

Na posiedzeniu zdalnym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających w szczególności: transmisję posiedzenia w czasie rzeczywistym między jego uczestnikami oraz

wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy posiedzenia mogą wypowiadać się w jego toku – z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa, w dniu 12 maja 2021r., po omówieniu dorobku Kandydata, a także po zapoznaniu się ze wszystkimi recenzjami Komisja habilitacyjna podjęła uchwałę w sprawie przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego w dniu 26 maja 2021 r.

Kolejne posiedzenie Komisji habilitacyjnej (kolokwium habilitacyjne) odbyło się w trybie zdalnym 26 maja 2021 r. również przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających w szczególności: transmisję posiedzenia w czasie rzeczywistym między jego uczestnikami oraz wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy posiedzenia mogą wypowiadać się w jego toku – z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa.

Ustalono następujący przebieg kolokwium:

1. Prezentacja osiągnięcia naukowego przez osobę ubiegającą się o stopień doktora habilitowanego w formie wykładu prezentującego głównie wyniki i tezy osiągnięcia naukowego, wykład nie może przekroczyć 45 minut.
2. Przedstawienie tez recenzji przedłożonych w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.
3. Dyskusja z osobą ubiegającą się o stopień doktora habilitowanego, w tym odpowiedzi osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego na uwagi zawarte w recenzjach oraz pytania Członków komisji.

W kolokwium habilitacyjnym uczestniczyli, w charakterze obserwatora, niektórzy członkowie Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Wrocławskiego. Po 45 minutowej prezentacji Habilitanta przedstawiono tezy wszystkich recenzji. Prof. dr hab. Hanna Litwińczuk uznała monografię Habilitanta pt. „Reforma zasad wymierzania i egzekwowania sankcji podatkowych” za spełniającą podstawowe kryteria prac naukowych, niemniej plasującą się w dolnej granicy ocen, ale w kontekście całego dorobku naukowego opowiedziała się za dopuszczeniem Habilitanta do dalszych stadiów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r. powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina wraz z uzasadnieniem, s. 3). Z kolei prof. dr hab. Antoni Hanusz dokonał jednoznacznie negatywnej oceny zarówno monografii Habilitanta jak i pozostałego dorobku naukowego, stwierdzając w konkluzji, że, treść recenzowanej monografii nie spełnia wymogów wynikających z przepisu art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85). W ocenie Recenzenta monografia naukowa pt.: „Reforma zasad wymierzania i egzekwowania sankcji podatkowych” (Warszawa 2018) nie wyróżnia się wartością naukową mającą w świetle tego przepisu odpowiednią wagę. Jej treść nie może też odgrywać oczekiwanej i niezwykle istotnej współcześnie roli powiązania nauki z praktyką stosowania prawa. Rozprawa ta nie wnosi, zdaniem Prof. Hanusza, nowych wartości do nauki prawa finansowego, wobec tego nie może współuczestniczyć w rozwoju tej dyscypliny. Praca ta nie jest również uzupełnieniem wiedzy naukowej i nie gwarantuje tym samym postępu w nauce. Oceniana monografia nie stanowi więc w opinii Prof. Hanusza znaczącego wkładu w proces przeobrażeń i zmian w rozwój prawa finansowego jako dyscypliny naukowej (Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r. powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina wraz z uzasadnieniem, s. 3-4). Natomiast trzeci z Recenzentów, dr hab. Bogumił Pahl prof. UWM, zauważył istotny brak precyzji pojęciowej Habilitanta w recenzowanej monografii, uznając ją również jako pozycję spełniającą zaledwie podstawowe wymogi stawiane tego typu pracom, choć zdecydowanie bardziej pozytywnie ocenił pozostały dorobek naukowy dra W. Maruchina, opowiadając się za dopuszczeniem go do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego i za nadaniem mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne (Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r. powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina wraz z uzasadnieniem, s. 4). Podobnie dr hab. Tomasz Nowak wymienił mankamenty recenzowanej habilitacji, które w jego przekonaniu powodują, że monografia nie może zasługiwać na w pełni pozytywną ocenę. Zdecydowanie lepiej dr hab. Tomasz Nowak ocenił pozostały dorobek naukowy Habilitanta, stwierdzając w konkluzji ostatecznej, że zarówno osiągnięcia naukowe Habilitanta jak i recenzowana monografia spełniają kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r. powołanej w postępowaniu w sprawie nadania

stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina wraz z uzasadnieniem, s. 4).

W kolejnej części kolokwium Habilitant zaproszony został do ustosunkowania się do recenzji, a wreszcie do odpowiedzi na pytania zadane przez członków Komisji habilitacyjnych. Następnie Przewodniczący Komisji poprosił Członków komisji o zadawanie pytań według ustalonej uprzednio kolejności. Po przeprowadzonym kolokwium Komisja habilitacyjna przeprowadziła dyskusję nad jego przebiegiem. Większość Członków Komisji w konstatacji końcowej stwierdzała, że Habilitant na część zadanych Mu pytań nie odpowiedział w ogóle albo też całkowicie zdawkowo i pobieżnie. Podkreślano brak podstawowej wiedzy teoretycznej Habilitanta takiej jak wiedza na temat wykładni prawa, zasad prawa, bezpośredniego stosowania Konstytucji, koncepcji uznaniowości w prawie administracyjnym i prawie podatkowym. Ponadto Habilitant mylił podstawowe pojęcia (Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r. powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina wraz z uzasadnieniem, s. 5). W wyniku jawnego głosowania Komisja przyjęła uchwałę zawierającą negatywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr. Wojciechowi Maruchinowi, przedłożoną Radzie Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse.

Posiedzenie Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse WPAE UWr w przedmiotowej sprawie odbyło się w dniu 21 czerwca 2021 r. Zaproszono na nie wszystkich członków Komisji habilitacyjnej, ale udział wzięło jedynie troje członków tej Komisji: Przewodniczący: prof. dr hab. A. Gomułowicz, członkini: prof. dr hab. W. Miemieć oraz sekretarz Komisji habilitacyjnej dr hab. Katarzyna Kopyściańska, prof. UWr. Wszystkim członkom Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse WPAE UWr wraz z zaproszeniem na posiedzenie przesłano: Uchwałę Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r. powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina wraz z załącznikiem nr 1(ss. 5) oraz Protokół z posiedzenia Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r., powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina (ss. 57).

Wniosek o odmowę nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Wojciechowi Maruchinowi (pkt 47 porządku obrad) referowali sekretarz Komisji habilitacyjnej dr hab. Katarzyna Kopyściańska, prof. UWr oraz przewodniczący tej Komisji prof. dr hab. Andrzej Gomułowicz. Sekretarz Komisji szczegółowo przedstawiła przebieg postępowania habilitacyjnego, przedłożone recenzje oraz opinie pisemne, a także okoliczności przyjęcia negatywnej opinii Komisji. Z kolei prof. A. Gomułowicz przedstawił motywy, które w jego przekonaniu zadecydowały o negatywnej opinii Komisji habilitacyjnej. Przesądził o tym, zdaniem Przewodniczącego Komisji, przebieg kolokwium, dwie przyczyny natury systemowej, które wstrząsnęły członkami Komisji habilitacyjnej. Przede wszystkim wpłynęła na to zasadnicza rozbieżność pomiędzy treścią pracy a wygłoszonym wykładem. W trakcie wykładu dr Wojciech Maruchin przedstawił hipotezę badawczą dot. konieczności wprowadzenia do ogólnego prawa podatkowego odrębnej instytucji sankcji podatkowej. Habilitant następnie stwierdził, że sformułował w pracy tezy: (1) niezbędność wprowadzenia procedury miarkowania wysokości sankcji podatkowych, która w ocenie autora jest tezą nową i nowatorską, (2) konieczność wprowadzenia zasad określających termin przedawnienia prawa do nałożenia sankcji podatkowych oraz (3) niezbędność wprowadzenia jednolitych zasad wymiaru sankcji podatkowych w przypadku naruszania obowiązków podatkowych. Na pytanie Przewodniczącego Komisji, w którym miejscu pracy sformułowano hipotezę badawczą i przywołane w wykładzie tezy Habilitant przyznał, że w pracy takich pojęć nie używał, natomiast jeśli ktoś czyta dokładnie pracę, to z tej pracy mogą te tezy wynikać, zalecając członkom Komisji, by czytali pracę w całości. Tym samym ujawniła się zasadnicza rozbieżność pomiędzy tym, co Habilitant zaprezentował w trakcie wykładu (tezy i hipoteza) a treścią pracy „Reforma zasad wymierzania i egzekwowania sankcji podatkowych”. Prof. Gomułowicz stwierdził, że nikt nie dopatrył się jakichkolwiek tez, o których pisał autor, który jedynie na stronie 15 przedstawił 3 cele pracy. Przewodniczący Komisji podkreślił, że wykład był w pełni swobodny, niczym nie zakłócony, po tym jak Kandydat uzyskał dodatkowy czas na rozwiązanie problemów technicznych z wyświetleniem plansz wykładu. Jako drugą przyczynę natury systemowej, przesądzającą o negatywnej opinii Komisji, prof. Gomułowicz wskazał odpowiedzi, a raczej ich brak, na pytania zadawane przez członków Komisji spoza problematyki pracy. Przewodniczący Komisji habilitacyjnej wyjaśnił, że Kandydat uciekał od odpowiedzi na pytania z zakresu wykładni prawa, bezpodstawnie twierdząc, iż są to pytania z filozofii prawa i jego nie obowiązują. Brak odpowiedzi i forma były zauważone przez członków Komisji, a fakt, że zdumienie Habilitanta wywołały pytania o charakterze podstawowym, świadczy o głębokich

pokładach niewiedzy, której forma poraża, co zauważył jeden z recenzentów, prof. Hanusz (Protokół z posiedzenia Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r. powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina, s. 53). Prof. Gomułowicz przytoczył również opinię innego recenzenta, prof. Pahlę, który z kolei stwierdził, że nie były to odpowiedzi zgodne stopnia doktora habilitowanego (Protokół z posiedzenia Komisji habilitacyjnej z dnia 26 maja 2021 r. powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne, w dyscyplinie prawo, wszczętym na wniosek dr. Wojciecha Maruchina, s. 53). Przewodniczący Komisji habilitacyjnej podkreślił, że recenzje pozytywne nie były bezwarunkowe, a w zderzeniu z tym, co członkowie Komisji usłyszeli podczas kolokwium, przesądziły o negatywnej treści uchwały.

W trakcie dyskusji w ramach Rady Dyscyplin Naukowych dr hab. Ryszard Balicki zwrócił uwagę, iż w oparciu o tę samą monografię 6 grudnia 2018 r. wszczęto w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie postępowanie habilitacyjne w dziedzinie: nauki ekonomiczne, w dyscyplinie: finanse, które następnie na wniosek Habilitanta umorzono (Uchwała Rady Wydziału Finansów i Prawa UEK nr 106/WF/2019 z dnia 8 lipca 2019 r.). W obliczu braku dalszych głosów Przewodniczący Rady Dyscyplin Naukowych prof. dr hab. Karol Kiczka stwierdził, że ze względu na negatywną opinię Komisji habilitacyjnej przedmiotem głosowania będzie projekt uchwały odmawiającej nadania dr. Wojciechowi Maruchinowi stopnia doktora habilitowanego. Następnie zarządził głosowanie w przedmiotowej sprawie.

Rada Dyscyplin Naukowych, po zakończeniu dyskusji nad przedstawionym wnioskiem Komisji habilitacyjnej, w wyniku głosowania tajnego, podjęła uchwałę w sprawie odmowy nadania dr. Wojciechowi Maruchinowi stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne. Na ogólną liczbę uprawnionych do głosowania 93 osób, w głosowaniu wzięło udział 55 osób. Wynik głosowania: 47 głosów „za”, 2 głosy przeciw, 6 głosów wstrzymujących.

Przewodniczący Rady Dyscyplin Naukowych
Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse
prof. dr hab. Karol Kiczka

Pouczenie:

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Rady Doskonałości Naukowej, za pośrednictwem Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Wrocławskiego. Termin na wniesienie odwołania wynosi 30 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.